

Dagboek 3
21 januari 2020

Vandaag staat er een opening gepland van een groot irrigatieproject in het district Kang Meas in de provincie Kampong Cham. Deze droom van de lokale bevolking, onder leiding van de communeleider E Kok Kuong, kon werkelijkheid worden door een donatie van Stichting Pharus.

In oktober 2018 bezochten we dit gebied voor de eerste keer. Toen zag het er heel slecht uit: een kapotte dam en een doorgebroken dijk. Het water dat elk jaar wordt aangevoerd door de Mekong stroomt weg als het water zakt. De communeleider heeft zijn uiterste best gedaan om ons te overtuigen van de noodzaak van herstel van de dam. Anders zouden veel mensen het gebied verlaten. Samen met Piet Mars (Stichting Pharus) hebben we besloten om het project in 2019 uit te voeren, onder voorwaarde dat de lokale bevolking 20% van de totale kosten zou bijdragen. En dat is gelukt.

En dus gaan we vanmorgen al vroeg op pad naar Kang Meas, waar het om 8 uur 's morgens al een drukte van belang is. Onder tentdoeken zitten honderden mensen te wachten. Als ook de hoogste gast, de minister van onderwijs, is gearriveerd kan de plechtigheid beginnen.

Na het volkslied volgen een aantal toespraken, waaronder Piet Mars die namens Stichting Pharus de mensen gelukwens met deze nieuwe mogelijkheid om hun levensstandaard te verbeteren. Hij wijst hen ook op de verantwoordelijkheid die dit met zich meebrengt, namelijk hard werken voor meerdere oogsten per jaar en voor het onderhoud van de dijk.

Gerjan die de afgelopen twee jaar Khmer heeft gestudeerd, vertaalt de toespraak van Piet.

Tijdens de toespraken...

De minister heeft een goede speech, kort maar krachtig. Hij bedankt Spien en Stichting Pharus voor hun hulp in dit gebied, ook in de afgelopen jaren.

Dan is het tijd voor lintje knippen midden op de dijk. Als alle knipjes zijn gegeven en de minister de beslissende knip heeft uitgevoerd, is de opening een feit. De dijk is 1.100 meter lang, en er is een grote sluis in geplaatst.

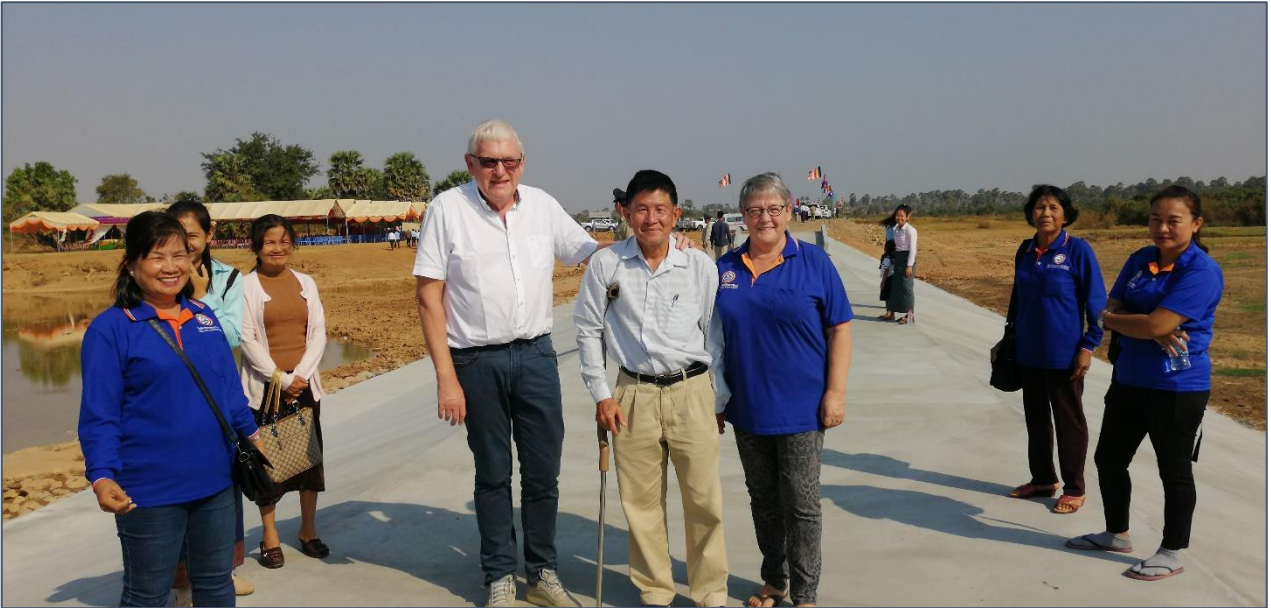

De nieuwe dam met overloop en op de voorgrond de sluis...

In dit gebied, dichtbij de Mekong, stijgt het water in het regenseizoen soms binnen enkele dagen met wel 10 meter. Als dan de velden zijn volgelopen, gaat de sluis dicht en de dam houdt dan het water vast tot het droge seizoen, zodat er dan opnieuw rijst verbouwd kan worden. Een verdubbeling van het inkomen van de boeren er om heen.

Om te voorkomen dat de sterke stroom de dijk zou beschadigen is er een overloop gemaakt van beton, die het overtollige water kan laten wegvloeien.

Een prachtig project dat aan 1.220 gezinnen een betere toekomst geeft.

lin het midden de heer Ekok Kuong, de communeleider die dit project heeft aangevraagd namens de bevolking.

We nemen afscheid van de minister en andere officials. De hele ceremonie heeft minder tijd in beslag genomen dan gepland (in de regel is het andersom), en dus is er ruim tijd om nog een paar andere projecten te bekijken.

Er is ook een groot waterreservoir van 100 x 90 meter uitgegraven, waar 150 gezinnen een tweede rijstooft van hebben. Nu, in het droge seizoen staat het reservoir leeg. Maar het heeft helemaal vol gestaan, het water is gebruikt voor de velden rondom. Waar nu in het droge seizoen overal de velden geel zijn van de droogte, zijn de velden rondom dit reservoir groen, overal staat de rijst te groeien en de oogst is inmiddels begonnen.

We zijn uitgenodigd door de lokale overheid voor een lunch in het dorp. Tijdens de lunch krijgen we uitleg over een heel groot irrigatieproject dat is aangevraagd bij Stichting Pharus. Als alle vragen zijn beantwoord zegt Piet toe dat Pharus het project gaat financieren dit jaar. Er volgt een groot applaus. Iedereen is heel blij. Een vijfde deel van de totale kosten zullen de dorpelingen zelf bij elkaar moeten brengen. Samen kan er een prachtig project worden uitgevoerd dit jaar.

We hebben nog wat tijd over en we gaan nog een grote nieuwe dam bekijken van 2.000 meter. Ook hier staat de rijst te groeien op de velden. Bijna 800 families wonen in dit gebied. Ook hier een prachtig resultaat van een bijzonder project, wat de levens van veel mensen zal gaan veranderen.

Dan is het tijd om terug te gaan naar Phnom Penh waar we nog een afspraak hebben bij dhr. Hun Neng, de broer van de minister president.

Groepsfoto in het huis van dhr. Hun Neng

Woensdag 24 januari

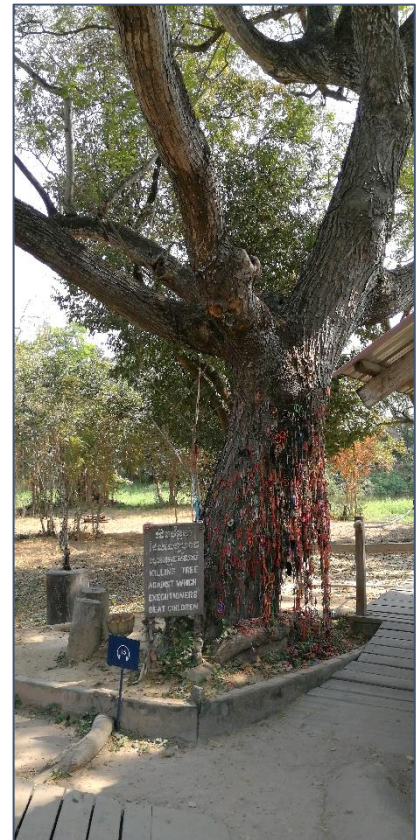
Vandaag blijven we in Phnom Penh. Op het programma staat een bezoek aan de Killing Fields en het genocidecentrum Tuol Sleng. Ook dit hoort bij Cambodja, de vreselijke geschiedenis van het Rode Khmer regime onder leiding van Pol Pot waarbij naar schatting 2 miljoen mensen omkwamen.

We huren een tuk-tuk voor deze morgen, en rijden in drie kwartier naar Choeng Ek, een prachtige tuin met bomen, bloemen en vogels. Op deze plek heeft zich eind jaren '70 een grote tragedie afgespeeld. Hier zijn meer dan 20.000 mensen op een gruwelijke manier gedood en in massagraven gegooid.

Ik ben hier al heel vaak geweest, maar elke keer ben ik diep geraakt door de gruwelen die hier hebben plaatsgevonden. Er staan prachtige bomen, zoals de suikerpalm met zijn kartelvormige takken. De Rode Khmer soldaten gebruikten die takken om mensen de keel door te snijden, zodat ze geen geluid meer konden maken. Er werden luidsprekers opgehangen in de bomen met luide muziek, die het geschreeuw van de gevangenen moesten overtreffen, zodat er in de buurt niemand argwaan zou krijgen. En die boom, de 'killing tree', waar jonge kinderen tegen te pletter werden geslagen voor de ogen van hun moeders.....

We zijn enorm aangeslagen en kunnen dat op de terugweg met elkaar delen. Maar in Tuol Sleng, onze volgende stop, is het zo mogelijk nog erger. Hier werden de vijanden van de Rode Khmer, de mensen die een gevaar vormden voor de organisatie, gevangen gehouden, verhoord, gemarteld en vervolgens naar Choeng Ek gebracht voor executie.

We zien de vele angstige gezichten ons aanstaren op de foto's die van elke gevangene werden gemaakt. De martelwerktuigen, de cellen, de tekeningen die een overlevende heeft gemaakt met de gruwelijke beelden.

De 'killing tree'

We beseffen dat iedereen van 45 jaar en ouder hier in dit land deze periode bewust heeft meegemaakt. Het Rode Khmer tribunaal dat onlangs is gesloten heeft slechts 2 mensen veroordeeld.....

We moeten even bijkomen van alle emoties en indrukken en dat doen we in Jars of Clay, een restaurant gerund door jonge vrouwen die uit achterstandssituaties komen. Een 'oase' in de stad, waar je heerlijk kunt eten.

Na nog een bezoek aan de Russische markt waar we souvenirs voor thuis kopen, en waar we natuurlijk een bezoek brengen aan onze Cambodjaanse vriendin die hier een eigen kraampje heeft, gaan we terug naar het hotel en kantoor.

Donderdag 23 januari

Vroeg uit de veren! We gaan vandaag naar de provincie Takeo, richting het zuiden, waar een deel van ons werkgebied ligt. De weg er naar toe wordt over de hele lengte verbreed, en dat betekent veel oponthoud en slechte wegen. Het duurt dan ook bijna 3 uur voordat we bij het eerste project zijn: een verzoek voor een nieuw te bouwen basisschool.

We worden opgewacht door het schoolbestuur, personeel, dorpschoufden en communeleider en worden meteen voorzien van een kokosnoot.

Het hoofd van de school vertelt over de noodzaak van een nieuwe school: de oude school is heel slecht en er zijn teveel leerlingen voor het aantal lokalen. Piet spreekt namens Stichting Pharus en zegt een donatie toe voor de bouw van deze school. Applaus! De lokale gemeenschap zal het arbeidsloon betalen, dat al voor 95% binnen is: een bedrag van 12.000 dollar.

We bekijken de locatie van de school en na de groepsfoto gaan we naar het volgende verzoek: een school voor voortgezet en hoger onderwijs. Ook hier hetzelfde verhaal: de oude school heeft scheuren in de muren en is te gevaarlijk om te gebruiken.

Hier is de bouw van de school inmiddels al begonnen, men is druk bezig met de fundering.

Na de lunch bij de school, stokbrood met koffiemelk, gaan we een paar dorpen bezoeken. Hoe verder je van de grote weg af bent, hoe schrijnender de armoede.

In oktober vorig jaar heeft Spien het 'Frits-huis' ontwikkeld, een nieuw model huis voor kleine gezinnen. Vandaag bezoeken we opnieuw de oma van 82 die hier woont met haar kleindochter van 3 jaar. De moeder van het meisje is overleden aan de gevolgen van mishandeling door haar man.

Oma is blij ons weer te zien! We nemen rijst, olie en andere levensmiddelen mee. Want zij kan niet meer werken op het land. We hopen dat ze nog lang leeft en voor haar kleindochter kan zorgen. Mocht dat niet zo zijn, dan zal Spien zorgen dat het meisje bij familie zal worden ondergebracht.

Oma (82 jaar) en haar kleindochter van 3

In een ander dorp staan de arme huizen op een rij. Eigenlijk zouden hier meerdere nieuwe huizen moeten worden gebouwd. Maar we moeten kiezen omdat er zoveel schrijnende gevallen zijn.

Helemaal achteraan woont een gezin met vier jonge kinderen, de jongste is 2 maanden. Het huisje bestaat uit een paar oude stokken en opengesneden rijstzakken, die de muren vormen. Overal gaten, ook in het dak. Dit is heel urgent en Spien zal hier volgende maand een nieuw huis voor

Als dit je huis is....

hen bouwen. Gelukkig heeft vader af en toe werk, maar het is niet genoeg om het gezin te onderhouden. De Spien vrijwilliger zal dit gezin goed in de gaten houden. En zo zijn er zoveel arme gezinnen, we hebben er vandaag meerdere gezien.

Een Spien huis voor een groot gezin kost € 1.350.

Een 'Frits-huis' voor een klein gezin € 900.

[Wilt u helpen?](#)

We rijden rond zes uur Phnom Penh weer binnen. We gaan samen eten en de afgelopen week evalueren. Zoveel gezien, zoveel indrukken en emoties.... Het is goed om het allemaal nog eens samen te delen.

En dan nemen we afscheid, want morgen gaan Piet, Gerrit, Rianne en Miranda weer terug naar die andere wereld, naar Nederland en hun families. Ze zullen tijd nodig hebben om alles te verwerken.

Namens Stichting De Brug zeggen we hen hartelijk dank dat ze hier geweest zijn. En ons werk met eigen ogen konden zien. Het bezoek heeft weer veel in beweging gezet. En we hebben veel zegen ontvangen. Daarvoor zijn we heel dankbaar!

Frits (in Nederland)

Beja (in Cambodja)